εἶχε κι' ἄλλα λεπτά, καθὼς καὶ ποῦ τὰ εἶχε κρυμμένα.

Ὧρες τὸν βασάνιζε μὲ λογῆς-λογῆς μαρτύρια ὁ «Ὄμορφος Φρανσουᾶ», μὰ ὁ μπάρμπα-Φουσὲ οὔρλιαζε μὲν ἀπὸ τοὺς πόνους, δὲν ἀποφάσιζε ὅμως ἀκόμα νὰ μαρτυρήση τοὺς κρυμμένους θησαυρούς του... Ἔχασε πειὰ ὁ λήσταρχος τὴν ὑπομονή του:

— Ν' ἀνάψουν ἕνα μαγκάλι κάρβουνα!... πρόσταξε κάποιον συμμορίτη...

Χαλκοκίτρινος ἀπὸ τὴ φρίκη του, ὁ δύστυχος μπάρμπα-Φουσὲ κρατοῦσε, μολαταῦτα, τὸ στόμα του κλειδωμένο... Πέρασαν λίγα λεπτὰ ἀκόμη, γεμᾶτα ἀγωνία...

Ἕνα τεράστιο μαγκάλι, μὲ ἀναμμένα κάρβουνα καὶ ξύλα, μεταφέρθηκε σὲ λίγο καπνίζοντας μέσα στὸ δωμάτιο καὶ τοποθετήθηκε κάτω ἀπ' τὰ τεντωμένα καὶ ὁλόγυμνα πόδια τοῦ ξετρελλαμένου ἀπ' τὴ φρίκη γέρου... Μιὰ μυρωδιὰ βαρειὰ ψημένης σάρκας ξεχύθηκε στὸ δωμάτιο καὶ πένθιμα οὐρλιάσματα πόνου ἀπερίγραπτου ἔσχισαν τὸν ἀέρα!...

Μολαταῦτα, ὁ μπάρμπα-Φουσὲ δὲν ἔβγαζε τσιμουδιά. Οἱ λησταὶ τότε ἄρχισαν νὰ σχίζουν μὲ τὰ στιλέτα τους τὶς φρικτὰ καμμένες σάρκες τοῦ θύματός των.

Ἀδίκως ὅμως!... Ὁ μπάρμπα-Φουσὲ ἦταν πειὰ ἕνα ἄψυχο ἀνθρώπινο κουρέλι, δίχως ζωή... Δίχως πνοή... Κι' ὅταν τρεῖς ὧρες πιὸ ἀργότερα μιὰ ἀγαθὴ γειτόνισσα, πούχε τὴν καλύβα της πιὸ πέρα, περνοῦσε γιὰ νὰ πάη στὸ αὐριανὸ παζάρι τοῦ κοντινοῦ χωριοῦ Μιλλουάρ, εἶδε λάμψη ἀσυνήθιστη στὸ σπίτι τοῦ μπάρμπα-Φουσὲ καὶ πλησίασε νὰ δῆ τί τρέχει. Ἔμπηξε φωνὲς τρομάρας σὰν ἀντίκρυσε τὸ φρικιαστικὸ ἐκεῖνο θέαμα... Ἄψυχο τὸ κορμὶ τοῦ γέρο-χωρικοῦ, βρισκόταν δεμένο στὴν καρέκλα, ἐνῶ τὰ πόδια του δὲν εἶχαν πειὰ καθόλου, ὥς τὰ μπούτια, κρέας!... Φεύγοντας οἱ κακοῦργοι, εἶχαν ἀφήσει τὸ μαγκάλι, ἀναμμένο ἀκόμα, κάτω ἀπ' τὰ σακατεμένα πόδια του καὶ ἡ φωτιὰ εἶχε φάει ἐντελῶς τὶς σάρκες!...

Ἀπόμεναν μονάχα, καρβουνιασμένα καὶ γυμνά, τὰ κόκκαλα τῶν ποδιῶν τοῦ κακότυχου γέρου.

Αὐτὸ ὑπῆρξε, ὅπως εἴπαμε, τὸ τελευταῖο κατόρθωμα τῆς αἱματολουσμένης συμμορίας. Ὁ μπάρμπα-Φουσὲ ἦταν ὁ τελευταῖος ἀπὸ τὰ ὑπερτετρακόσια θύματα, ποὺ ξεψύχησαν στὰ χέρια τῶν δαιμόνων ἐκείνων τῆς Κολάσεως...

Ἄρχισε ἀπὸ τότε ἕνα ἀμείλικτο καὶ συστηματικὸ κυνῆγι τῆς συμμορίας αὐτῆς ἀπὸ τὸν ἀνακριτὴ Παγιὰρ κι' ἀπὸ τὸν ὑπέροχο ληστοφάγο ἀξιωματικὸ τῆς χωροφυλακῆς Βασσέρ...

Ἀπὸ τὰ 150 μέλη τῆς συμμορίας αὐτῆς, ἄλλοι σκοτώθηκαν σὲ συμπλοκές, ἄλλοι πέθαναν ἀπὸ κακουχίες στὰ βουνὰ κι' ἄλλοι ψόφησαν στὴ φυλακή...

Καὶ τέλος, στὶς 30 Ὀκτωβρίου 1800, στὶς 2 ἡ ὥρα τὸ ἀπόγευμα, οἱ τελευταῖοι κακοῦργοι τῆς συμμορίας ἀνέβηκαν στὴ λαιμητόμο κὶ πλήρωσαν μὲ τὸ κεφάλι τους τὰ μαρτύρια τῶν θυμάτων τους... Εἶχαν καταδικασθεῖ σὲ θάνατο ἀπ' τὸ κακουργιοδικεῖο τῶν Παρισίων, στὶς 27 Ἰουλίου 1800... Ἡ λαιμητόμος εἶχε στηθεῖ στὴν πλατεῖα τῆς πόλεως Σάρτρ... Μεταξὺ τῶν καταδίκων ἦσαν ὁ Μενὰρ ὁ Χασάπης κι' ὁ Ροὺζ Ὠνώ, ποὺ ἀναφέραμε στὸ προηγούμενο φύλλο μας...

Τί ἀπόγινε ὅμως ὁ «Ὄμορφος Φρανσουᾶ»;...

Ἀδύνατον νὰ φαντασθῆτε!...

Λοιπόν, ὁ ἀσύλληπτος ἐκεῖνος λήσταρχος, 24 ὁλόκληρα χρόνια μετὰ τὴν καρατόμησι τῶν τελευταίων συμμοριτῶν του, βρέθηκε ἕνα πρωῒ νεκρός, σ' ἕνα μικρὸ δάσος κοντὰ στὴ Σάρτρ, ντυμένος μὲ ροῦχα ζητιάνου!...

Τὸν γνώρισε ἡ κυρὰ-Μπεννετέ, μιὰ γρηὰ χωρική, κι' ὁ γιατρὸς Ντυράν... Ἄλλωστε εἶχε φανερώσει καὶ τ' ὄνομά του, λίγες μέρες πρίν, μόλις δραπέτευε ἀπ' τὸ Πτωχοκομεῖο τῆς Σάρτρ, στὸ ὁποῖο τόσα χρόνια ἀγνώριστος εἶχε βρεῖ ἄσυλο. Ὁ Φρανσουᾶ θέλησε νὰ πεθάνη στὰ μέρη ποὺ ἄλλοτε εἶχε σκορπίσει τὴ φρίκη καὶ τὸν τρόμο...

Καὶ ἦταν ἐκεῖνο τὸ πρωῒ ποὺ βρέθηκε πεθαμένος, ἡ 10η Νοεμβρίου 1824!...

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΤΟΥ ΒΟΛΤΑΙΡΟΥ

Κάποιος ἀποτυχημένος συγγραφέας ἔλεγε κάποτε στὸν Βολταῖρο:

— Ἤθελα νὰ γράψω κάτι πρωτότυπο· δὲν ὑποφέρω τὶς κοινοτυπίες, νὰ γράψω κάτι, γιὰ τὸ ὁποῖο κανεὶς δὲν ἔγραψε τίποτε ὥς τώρα κι' οὔτε τοῦ ἔδωσε ποτὲ σημασία.

— Τότε γράψε τὸ... ἐγκώμιό σου, τοῦ ἀπάντησε ὁ Βολταῖρος.

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

Ο ΜΠΑΤΣΟΣ ΤΟΥ ΤΣΟΠΑΝΟΥ (*)

Ὕστερα ἀπὸ ἕνα μεγάλο κυνῆγι ποὺ διωργάνωσε κάποτε ὁ Μέγας Ναπολέων, νυχτώθηκε μὲ τοὺς αὐλικούς του σ' ἕνα δάσος κι' ἀναγκάστηκε νὰ ζητήση φιλοξενία σὲ μιὰ τσοπάνικη καλύβα, ὅπου τὸν δέχτηκε ἕνας γιγαντόσωμος βοσκὸς μὲ μεγάλη προθυμία καὶ τὸν παρεκάλεσε μάλιστα, ἂν εἶχε τὴν καλωσύνη, νὰ γίνη ἀνάδοχος τοῦ νεογεννήτου τέκνου του. Ὁ Ναπολέων δέχτηκε εὐχαρίστως τὴν πρότασι, προσκάλεσαν σὲ λίγο τὸν παπᾶ τοῦ κοντινοῦ χωριοῦ, βάφτισαν τὸ μωρὸ καὶ τοῦδωκε τ' ὄνομά του.

Ὅταν κατόπιν κάθησαν ὅλοι στὸ τραπέζι, ὁ φιλόξενος βοσκὸς στάθηκε ὄρθιος πίσω τους κι' ἄρχισε νὰ κόβη μεγάλες φέτες μαύρου ψωμιοῦ καὶ νὰ τὶς βάζη μπρὸς σὲ καθένα συνδαιτημόνα.

— Ἀρκεῖ, κοιμπάρε, ἀρκεῖ! Πολὺ ψωμὶ ἔκοψες, τοῦ εἶπε σὲ μιὰ συγχμὴ ὁ Ναπολέων.

— Ἄκουσε νὰ σοῦ πῶ: Νὰ μὴν ἀνακατεύεσαι στὶς ξένες δουλειές, τοῦ ἀπάντησε ὁ βοσκός, δυσαρεστημένος γιὰ τὴν ἐπέμβασί του, καὶ συγχρόνως τὸν ἐφιλοδώρησε μ'... ἕνα φιλικὸ μπάτσο!

Ἡ χωριάτικη ἐκείνη... χειρονομία ἐξώργισε τὸν αὐτοκράτορα, ὁ ὁποῖος ὅμως ἀναγκάστηκε νὰ ἀποκρύψη τὸ θυμό του, γιὰ νὰ μὴν τὰ χαλάση ἔτσι ἀμέσως—ἀμέσως μὲ τὸν νέο του κοιμπάρο, ἐπιφυλασσόμενος νὰ τὸν ἐκδικηθῆ ἀργότερα.

Ὕστερα ἀπὸ ἕνα χρόνο, ὁ βοσκός, φορτωμένος μὲ ἕνα ζεμπίλι γεμᾶτο τυρί, βούτυρο, κλπ., καὶ κρατῶντας τὴν κάρτα τοῦ Μ. Ναπολέοντος, γύριζε μέσα στὸ Παρίσι, ρωτῶντας γιὰ τὸ σπίτι τοῦ κοιμπάρου του. Κάποιος στρατιώτης τὸν ὡδήγησε τότε στ' ἀνάκτορα, ἡ μεγάλη πολυτέλεια τῶν ὁποίων δὲν ἐξέπληξε καὶ δὲν ἐθάμπωσε καθόλου τὸν ἄνθρωπο αὐτὸ τοῦ βουνοῦ.

— Κὺρ βασιλιᾶ, εἶπε ὁ βοσκὸς ὅταν παρουσιάστηκε μπροστὰ στὸν αὐτοκράτορα, ὁ ἀναδεχτός σου μεγάλωσε καὶ στέκει μιὰ χαρά. Μαζὺ μὲ τὰ φιλιά του, σοῦ ἔφερα σήμερα καὶ λίγα μικροπράγματα ἀπ' τὴ στάνη μας.

Ὁ Μ. Ναπολέων τὸν ὑποδέχτηκε μ' ἐγκαρδιότητα, χωρὶς νάχη λησμονήσει ὅμως καὶ τὸν μπάτσο ποὺφαγε καὶ τὸν ὁποῖο ζητοῦσε νὰ βρῆ εὐκαιρία νὰ τοῦ τὸν ἀνταποδώση.

— Ἀ, καλῶς ἦρθες, κοιμπάρε μου, τοῦ εἶπε. Γιὰ νὰ τὰ περάσης ὄμορφα μιὰ ποὺ μᾶς ἐπισκέφθηκες, θὰ δώσω διαταγὴ νὰ σφάξουν γιὰ τὸ γεῦμα 300 πρόβατα, 300 γίδια, καὶ 30... ἀνθρώπους!...

Ὁ Μ. Ναπολέων νόμισε πὼς ὁ κοιμπάρος του θὰ ξαφνιαζόταν, ἀκούγοντας πὼς πρόκειται νὰ σφαγοῦν γιὰ τὸ χατῆρι του καὶ ἄνθρωποι καὶ πὼς θὰ διεμαρτύρετο, ὁπότε ὁ αὐτοκράτορ θὰ τὸν ἔβαζε στὴ θέσι του, δίνοντάς του καὶ τὸν μπάτσο ποὺ τοῦ χρώσταγε.

Ὁ πονηρὸς βοσκὸς ὅμως δὲν τἄχασε καθόλου.

Ὕστερα ἀπὸ λίγο μάλιστα, καθισμένος σὲ μιὰ ἐξέδρα, δίπλα ἀπ' τὸν αὐτοκράτορα κι' ἀνάμεσα στοὺς ὑπουργοὺς καὶ τοὺς αὐλικούς, παρακολουθοῦσε τὴ σφαγὴ τῶν ζώων, ἀφίνοντας ποῦ καὶ ποῦ ἐπιφωνήματα ἐνθουσιασμοῦ καὶ περμένοντας μὲ ἀδημονία τὴ σειρὰ τῶν ἀνθρωπίνων σφαγίων γιὰ νὰ ἰδῆ πῶς θὰ κλωτσοῦσαν, γιατὶ «δὲν ξανάχε εἰδωμένα τέτοια πράματα», ὅπως ἔλεγε.

Ὁ Ναπολέων, βλέποντας πὼς ἔχανε τὸ παιγνίδι, ἔγνεψε στοὺς ὑπουργούς του νὰ ἐπέμβουν δῆθεν καὶ νὰ ζητήσουν νὰ ματαιώσουν τὴν ἀποτρόπαιη ἀνθρωποσφαγή. Ἀλλὰ μόλις ἔγινε αὐτό, ὁ βοσκὸς διαμαρτυρήθηκε ἐντονώτατα:

— Ἀφῆστε, ἀφεντάδες τὸν κὺρ-βασιλιᾶ νὰ κάμη τὸ κέφι του, φώναξε. Τί ἀνακατεύεστε ἐσεῖς σὲ ξένες δουλειές;

Νευριασμένος πειὰ ὁ αὐτοκράτωρ ποὺ δὲν μπόρεσε μὲ τὸ σχέδιό του αὐτὸ νὰ προκαλέση τὴν ἐπέμβασι τοῦ βοσκοῦ γιὰ νὰ βρῆ τὴν εὐκαιρία νὰ τοῦ ἀνταποδώση τὸν μπάτσο, τινάχτηκε ἐπάνω κι' ἄστραψε ἕνα γερὸ χαστοῦκι στὸν παμπόνηρο χωριάτη.

Ὁ ἔξυπνος ὅμως τσοπάνος, χωρὶς νὰ τὰ χάση, γύρισε κι' αὐτὸς μὲ τὴ σειρά του κι' ἄστραψε ἕναν πιὸ δυνατὸ μπάτσο στὰ μοῦτρα τοῦ πρωθυπουργοῦ ποὺ καθόταν δίπλα του, λέγοντάς του:

— Κὺρ-πρωθυπουργέ, χτύπα καὶ τοῦ λόγου σου τὸν παρακατιανό σου γιὰ νὰ κάνη τὸν γύρο του τὸ παιγνίδι ποὺ ἄρχισε ὁ κὺρ βασιλιᾶς...

Κόκκαλο πειὰ κι' ὁ αὐτοκράτορας κι' οἱ αὐλικοί του...

(*) Ἀμφιβάλλουμε ὡστόσο πολὺ ἂν εἶνε ἀληθινὸ αὐτὸ τὸ ἀνέκδοτο τοῦ Μ. Ναπολέοντος. Ἴσως πρόκειται περὶ μύθου, τὸν ὁποῖο φόρτωσαν στοὺς ὤμους τοῦ Βοναπάρτη οἱ ἀνεκδοτολόγοι. Ὁ Θεὸς κι' ἡ ψυχή τους...